

António Costa

Profil

António Luís Santos da Costa var Portugals premierminister fra 2015-2023 og er af EU's medlemslande blevet valgt som formand for Det Europæiske Råd (Ministerrådet). Som formand har man til opgave at lede møderne blandt EU's stats- og regeringschefer og arbejde for at skabe konsensus om vigtige politiske spørgsmål og strategier.

António Costa blev født i 1961 i Portugals hovedstad Lissabon, og kommer fra en familie med politisk engagement. Costa studerede jura ved universitet i Lissabon, hvorfra han dimitterede i 1986. Han fortsatte med at tage en kandidat i europæiske studier ved det katolske universitet i Portugal og begyndte sin professionelle karriere som advokat og underviser i jura, men skiftede dog hurtigt løbebane og indledte i stedet en politisk karriere på fuldtid.

António Costa har fra en ung alder været aktivt medlem af det portugisiske socialistparti (PS), og i 1991 blev han valgt til det portugisiske parlament for første gang. Fra 1995 til 1997 var han statssekretær for parlamentære anliggender, og i 1997 blev han udnævnt til minister for parlamentære anliggender og senere til justitsminister (1999-2002).

Costa har også haft erfaring med EU, da han i 2004 blev opstillet og valgt som spidskandidat for de portugisiske socialister til Europa-Parlamentet, men allerede året senere blev han kaldt hjem for at tage over som indenrigsminister. Fra 2007 til 2015 var han en meget populær borgmester i Lissabon. António Costa udfordrede i 2014 den siddende formand for socialistpartiet og vandt formandsvalget med 67% af stemmerne¹. I november 2015 blev han valgt som premierminister i Portugal efter at have dannet en koalitionsregering med støtte fra venstrefløjspartierne. Han blev genvalgt i 2019, og efter at regeringens finanslov i 2020 blev nedstemt, udskrev han valg i utide, hvor Costas eget parti fik absolut flertal.

I november 2023 trak António Costa sig tilbage som premierminister efter korruptionsanklager, der angik hans socialistiske regerings håndtering af en sag om litiumudvinding og flere vandprojekter i Portugal, hvor flere af hans rådgivere og ministre er blevet beskyldt for uregelmæssige

¹ <https://www.altinget.dk/eu/artikel/tidligere-s-parlamentariker-trods-skandaler-faar-portugals-antonio-costa-enderlig-sin-eu-droemmepost>

investeringsaftaler. Costas bolig blev i forbindelse med sagen ransaget af politiet. Selvom han ikke er dømt og fastholder sin uskyld, har undersøgelsen kastet skygger over hans kandidatur som formand for Det Europæiske Råd, men da det blev konkluderet at han som person ikke var direkte involveret i skandalen blev hans kandidatur godkendt og han opnåede valg som rådsformand².

Position

António Costa er medlem af Partido Socialista (PS), som er et centrum-venstre parti i Portugal. PS har en socialdemokratisk ideologi og er en del af The Progressive Alliance of Socialists and Democrats (S&D) i Europa-Parlamentet, som sidder på 136 af parlamentets sæder.

Costa er kendt for sin pro-europæiske holdninger og sine stærke relationer med andre europæiske ledere, og han nyder generelt stor respekt for sit lederskab af den portugisiske regering. Han har ad flere omgange været manden bag alliancer i særligt eurozonen, hvor han bl.a. har forsøgt at samle de kriseramte sydeuropæiske lande om at adressere de økonomiske uligheder i EU. Han pressede ligeledes på for at sikre gennemførelsen af EU's Genopretningsfond efter Covid-19-krisen. Antonio Costa er derfor bredt anerkendt som en kompromissøgende forhandler og tilhænger af europæisk integration, der nyder stor respekt blandt medlemmerne af rådet.

² <https://www.euractiv.com/section/politics/news/antonio-costa-the-controversial-socialist-pick-for-european-council-president/>